

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1⁵⁰.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2⁵⁰.

LA BATALLA DE PUENTE LA REYNA.

Integros y carlins van á la grenya...
Ves si'n son de tanocas y de ruchs!
No podent fer la guerra als liberals
se la fan ells mateixos qu' es ua gust.

A ROMA... POR TODO.

INS ara 'ls italiáns, y principalment los vehins de Roma, no veyan ab disgust ni molt menos la irrupció dels pelegríns que de continuo invadixen aquella capital ab l' excusa de veure al Papa.

Lo Papa ha sigut sempre perells un excellent Papa-dinero.

Basta considerar que ningú en aquest mon viatja sense gastar, y molt menos en los temps moderns, en que tot convida á disfrutar cómodament dels regalos de la civilisació.

Entre 'l pelegrí brut y esparracat de la velluria, lo pelegrí del barret de pega, dels pés descalsos, del capot de burell cusit de petxinas, que anava ab lo bordó á la mà captant de porta en porta, y 'l pelegrí dels nostres días, que al baixar del tren prén lo carruatge que ha de conduirlo á una fonda més ó menos luxosa, hi ha la mateixa diferència que del pobre que viu sobre 'l pais al rich que derrotxa 'ls seus cauds.

Los pelegríns de aquell temps se 'n enduyan; los pelegríns actuals hi deixan.

Precisa partir de aquest punt de vista pera comprender que 'l Papa y 'ls italiáns estigan de acort sobre 'l punt especial de las pelegrinacions, ja que si l' un hi guanya diners, los altres hi guanyan dinadas.

Lo diner de sant Pere s' engreixa ab los donatius de las pelegrinacions, com s' engreixa també 'l caudal dels tres enemichs de l' ànima, regentat per la Roma laica, per la Roma dels teatros, de las donas gatxonadas y dels macarróns á la italiana.

* * *
¡Cuidado que als pelegríns los explotan!

Ultimament, á conseqüència dels grans quebrants bursatils que ha experimentat lo tresor de sant Pere, quedant redubits los més milions que fins fa poch contenia, á una suma insignificant, á dintre del Vaticà va establir-se una especie de hosteria, explotantse aixís lo negocí de tonda, á veure si podian compensarse las grans perduas experimentadas pel negocí de las indulgencias.

La pelegrinació francesa, que s' anunciava molt numerosa, 'ls tenta la codicia.

Pero 'ls pelegríns francesos, en sa gran majoria, preferen menjar y dormir á tora del Vaticà, per gosar de una llibertat més completa.

De manera que aquesta vegada 'ls fondistas papals s' han quedat ab una gran part de las provisións que havían comprat. Ni la idea de fer lo caldo ab ayuga benevata ha arribat á tentar lo zel catòlic dels pelegríns francesos.

¡Qué s' hi ha de fer!.. Quan á una casa s' hi comensa á ficar la desgracia, tot va malament

* * *
La pelegrinació francesa, ab tot y ser realment molt numerosa, ha resultat un fiasco de primera.

Lló XIII havia demanat que li enviesssen obrers, molts obrers, desitjós de veure l' efecte qu' entre las classes traballadoras ha produbit la séva última encíclica sobre la qüestió social. Y 'ls prelats francesos, després de haverse compromés a complaure'l, van apurar tots los recursos imaginables per reclutar traballadors.

Pero com las classes obreras, avuy per avuy no estan encatarinadas ni molt menos ab las cosas de la iglesia, preferint la tribuna del club á la trona del temple, los bisbes al tractar de cu'mplir en aquest punt los desejos del jefe visible de la cristiandat, van tornar-se micos.

Y á falta de obrers, van reclutar comparsas: mejes, advocats, propietaris, industrials, estudiantis, botiguers, etcétera, etc., etc.

—Poséuvs —varen dirlos—la roba mes dolenta que tinguéu, y durant la vostra permanencia á Roma, feu lo paperot de traballadors.

D'sprés de tot—pensavan los bisbes—d' obrers ja 'n portém pochs ó molts: portém los obrers de un gran número de parroquias, que bé podrán suprir, á lo menos de nom, als altres obrers que no s' han dignat complau-re'ns.

Y á Roma van anar: á Roma... por tot.

* * *
La noticia s' ha esbomat per tot lo mòn.

Los pelegríns francesos van voler deixar un recor de la séva visita á la capital de Italia. Avants de despedir-se de la Ciutat Eternà anavan recorrent las iglesias á corriola-las. Un número d' ells va penetrar en lo Panteón, ahont descansan los restos de Victor Manuel. Contempler lo sepulcre del rey excomunicat y perdre l' oremsus sigue tot hú.

Mentre algúns de aqueells fanàtichs salvatges escupian sobre la sepultura del rey de Italia, y altres douavan crits de «Visca 'l Papa rey!» no faltà qui crida ab veu

reconcentrada per l' ira y la rancunia: *Mori Victor Manuell* Es à dir: *mori un rey que ja es mort*, per més que per haver constituit la Italia siga *inmortal*.

¡Poden figurarse quin efecte havia de produbir á Roma aquest inaudit escandol! Prompte 'l poble liberal de aquella ciutat se llan á al carrer, en actitud de protesta. Recorria las vías principals xiulant als pelegríns. Las fondas ahont aquests s' hospedavan si volian lluir rarse de las grans xiulades, no tenian més remey qu' enarborar la bandera italiana. La policia posava presos á tres dels principals culpables de la profanació del sepulcre de Victor Manuel, resultant ser, en lloc de obrers—los obrers son sempre més ben educats—un estudiant, un advocat y 'l gacetiller de un periòdic neo.

A gúns pelegríns borratxos de xaretó y plens de santa indignació traçavlan d' ensenyar las dents, y 'ls italiáns van terlos menjar crostó.

Havian anat á Roma per tot, y tot á Roma van trobar-ho, inclús una pallissa sobrana.

—Ditzós vosté—van dirlí á un capellanet dels més rabiosos—que al anar á Roma tot just era vicari y torna ab tot lo cos fet un cardenal.

Contan que al Vaticà s' han vist ab molt dolor aquests successos. Es natural: al Vaticà es ahont més han de lamentar que 'ls hi esquivin als pelegríns... pel compte que 'ls té.

No seria per consegüent fora de lloc que ara 's publicés una encíclica especial, á ells dedicada, recomenmantlos pera lo successiu calma, prudència... y una mica de modes.

P. K.

NVIHÉM lo pésame més sentit á la família del Sr. Maciá y Bonapla, que morí 'l passat dilluns, víctima de una llarga y penosa malaltia.

Lo Sr. Maciá y Bonapla era un home i'ustrat, p' de n'bles entusiasmes y partidari decidit de las idees liberals.

A Barcelona la séva mort ha sigut sentidissima.

Un detall que no deuen ignorar los senyors del ram de guerra, adversaris de la construcció del ferrocarril del Noguerol P. Illescas:

«Per la frontera de Bèlgica, Fransa té quinze línies férreas, y per las fronteras de Alemania, Suissa é Italia, vintiset.»

Ab tot y aixó, Fransa no tem ni rezela cap invació extrangera.

Lo ram de guerra espanyol no ha comprés encare una cosa. L' aislament dels pobles es la prenda més segura de la séva enemistat mútua. La comunicació entre ells es la garantia més ferma de la séva amistat. Lo carril es la pau.

La política conservadora está á punt de donar un capítol.

Ara resulta qu' en Cànoves, desde qu' en Romero Robledo se 'n ha anat á Antequera á cultivar remolatxes sent per ell una passió invencible. No pot passarse sense ell, l' anyora, y á cada moment lo crida.

Ja 's diu que tornara á refundirse ab los conservadors, concedintli de bon grat tot lo que li demani.

Pero en Silvela ho sab, y alsantse de taula diu:
—Necessitéu un plat nou? Aquí queda 'l meu, prenéulo.

En Silvela tocarà pirandó per la porta del darrera 'l dia qu' en Romero Robledo entri á la situació per la porta del davant.

Terrible situació la de 'n Cànoves!... Per guanyar una remolatxa, perderà un nap.

Los carlins de Mañeru y 'ls de Puente la Reina van sortir l' altre dia al camp, armats de cap á peus y resolts á estussinarse.

Està vist: aquestas bonas animetas s' anyoran de fer barbaritats y fan tot lo possible per rompre la crisma.

Y encare va haverhi qui anà á descompartirlos!.. ¡Quina llàstima!

Lo suïcidi de Boulanger ha cridat l' atenció de tot lo mòn.

Y no obstant, si 's considera bè, es lo desenllàs natural de aquella existència, que á pesar dels favors que la fortuna s' empenyava en dispensarli, transcorregué subjecta á una serie interminable d' equivocacions monstruoses.

O sino vejémo:

Boulanger podia ser ab calma y serenitat lo primer

ciutadà de la República francesa, y ell emprengué 'camí funest de la dictadura, ateniat vivament per tots los amics de la reacció y tots los partidaris dels partis monàquichs. Primera y gran equivocació.

Boulanger, perseguit pel govern, podia tenir lo valor de afrontar las persecucions, enardint ab això sols als seus infinitis partidaris; y no obstant preferí traspassar la frontera. Segona equivocació.

Aquell dia se suicidà com á polítich Al suicidarse més tard com á home, en realitat no féu més que rematarse.

Sense valor per acometre las alturas del poema, mantant, anyoradis de una dona, ha terminat los seus dies com un heroe de novela de 25 céntims de ral la entrega.

Aquesta sigüé la tercera y més irremediable de las seves equivocacions.

Lo diputat Sr. Orozco va visitar la vila de Sant Celoni, sent rebut ab grans xiulets y altres demostracions en corroboració de que 'l verdader diputat per aquell districte, en concepte dels vehins de aquella vila, es lo senyor Quet Martí.

Encare que la estancia del Sr. Orozco allí sigüé molt breu, lo qu' es la xiulada resultà colossal.

Consolis lo Sr. Orozco: á Sant Celoni l' han elevat de categoria. Ja 'l tractan com á tot un Cànoves.

En lo viajucto de Reichstenberg estallà un cartutxo de dinamita coincidint l' hora de la explosió ab l' hora mateixa en que devia passar per aquell siti l' emperador de Austria Francisco Joseph. Aquest se salva per haverse retrassat lo seu viatje.

Vaja, està vist: lo millor que poden fer los reys avuy dia, es no moure's de casa.

Assegura *El País*, periòdic de Madrid, qu' existeix un tractat secret, a tenor del qual Espanya s' compromet en cas de guerra euroea á permetre que desembarquin á la bahia de Vigo doscents mil soldats alemanys y que ocupin las plassas de Pamplona y San Sebastian, á fi de portar la guerra al Mitj-dia de Fransa, contant ab l' auxili de 200,000 soldats espanyols. A tal efecte—continúa—Alemanya ha regalat á Espanya 100 fusells Mausser, perque 'ls adopti l' nostre exèrcit.

Y diu *El País*, y la rahó li sobra, si la notícia que dóna resulta certa:

«¡Quin honor per Espanya que se li assigni 'l paper de assassí, y se li regali generosament lo punyal!»

La escena á la Cava, partit rural de Tortosa.

Deixa missa 'l rector Sr. Guiu, y al beure 's lo continuau del càlzer, exclamá:

—Jesús! ¡qué amarch es este vi!...

Inmediatament tingué una basca, 'ls feligresos lo trasladaren á la sagristia, y allí morí al poch rato, diuent: —M' han envenenat!

Lo tribunal entén en aquest crim, havent detingut á un altre capellà qu' anteriorment havia desempenyat la mateixa rectoria, nomenat Domingo Fayá (a) Mossén Canyet.

Se creu que tenint motius de resentiment contra 'l seu successor, prengué la resolució d' envenenarli l vi destinat al sacrifici de la missa.

Ja es allà ahont poden arribar l' odi, la despreocupació y las malas entranyas de un mal ministre de Déu.

CARTAS DE FORA.—A Ripollet continúan los embaucaments y escenes de bruixeria. Lo celebre Tamborella, de qui hem tingut ocasió de ocuparnos distintas vegadas, sostén que un boig, declarat tal pels metges, no tenía res de boig, sino que portava ficals al cos set més esperits, sols qu' ell no possebia prou virtut per treure lisi en rahó de ser fill de la població. En vista de això s' hi va fer anar un saludador foraster, 'l qual té tan garbo en treure dimonis com un dentista en extirpar caixals, i rovorantse ab motiu de la extracció las més grotesques escenes que tenen convertida á la majoria del poble en un remat de bùbiles. Yá pretest del endemiat, han circulat anònims firmats ab sanch humana, acusant á determinades persones de haver fiscat los dimonis al cos de aquell infeliç y notificant als interessats que si d'entre de una «novena» (textual) lo jove no estava desmbruxat, fessin testament per que «serien muertos».—No es hora ja de que les autoritats prenen cartas en l' assumptu, demostrin als autors de aquestes escenes, que l' embaucament constitueix un delicte penat en lo Còdich? Sr. Vivanco: estém esperant la resposta.

Los *Debates*, periòdic de Tortosa, fa una valenta campanya contra 'l caciquisme enseñorejat de aquella ciutat. Los cacichs s' han valgut de medis indirectes per provocar una qüestió de honor ab un dels redactors del indicat periòdic. Naturalment, lo redactor ha retxassat una provocació injusta y bastarda. Lo periòdic de Càmara ha agotat ab tot moti tot lo repertori dels insults contra 'l redactor de *Los Debates*; pero l' opinió pública està al costat de aquest periòdic que ab tanta energia vé combatent als vividors y als farsants de aquella política local.—Qui coneix a's que á Tortosa passan per conservadors, no podrá més de aplaudir la conducta del redactor dels *Debates* despreciant los seus alards.

A Riudarenes celebrantse la festa major, los joves varen contractar una orquestra anant á veure al rector per si volia contribuir ab lo acostumbrat. Y havent-hi negat los indicats joves digueren que no permeten que ni un sol músich anés á tocar á la Iglesia com en efecte així se féu. Lo rector, en vista de aquest determini, contractà una al-

tra orquesta pels seu compte, y ab ella organisà un ball à la nit, enviant de porta en porta à si de reculir lo necessari pera sufragar los gastos que s' havian fet. Pero ls joves que s' havian sapigut guanyar las simpatias del poble, lograren que ni una ànima anés al ball del ensotanat. Rectors que organisan balls, ja es tot lo que faltava veure.

Un jove que l' dia de Sant Miquel assistia à la festa de Vallromanes, se trobava à la iglesia y l' rector que deya l' ofici féu parlar la música y cridà de la següent manera, dirigintse à n' ell: «Vosté jove, vosté miri qu' encare que vaja vestit de capellà, soch tan capás com qualsevol altre, de venir aquí y treure'l al carrer. Si, jo ve's!»

Més tard, al fer Lesar la Vera creu, un altre jove girà la cara y l' rector digué: «S' ha deixat de donar un bes, qu' es lo millor que al mon podrà fer.» A lo que contestà l' jove: «Cada hú pensa de diferent manera: à mi m' agrada ria més ferlo à una nena de quinze anys.» —Y l' rector de Vallromanes se posà à riure per sota l' nas, com volgient dir: «Y à mi també!»

D'esprés de haver fet lo rector de Vilassar de Mar varios sermóns, disgustant en gran manera à varios veïns de la població, l' últim diumenge las emprenguer contra las noyas y sus mares, díhen à las segoneras que no deurian permetre que las sèvases fillas se moguessen un sol moment del seu costat, evitant aixís que fassan broma ab los joves, lo qual no son més que puras besties que no reportan lo més mínim sacrifici: à las noyas las hi recomenà que no anessin als balls ni altres puestos ahont poguessen tenir més ó menos contacte ab los joves, y proferint ab tal motiu algunas expressions naturalistas. A'guns joves, al sentirlo, mogueren lo cap, com volgudentdir: «Quina baralla!». Això hastà porque l' vicari 's emprenguer diuentlos que allí no volta demostracions de cap classe, y que si no estaven conformes que se 'n anessin, ó que de lo contrari 'ls ho diria d' altra manera. Los joves li feran entendre que no era sili aproposit aquell pera moure escàndol, y que en un altre ocasió més oportuna discutirian la sèva conducta.

TORNANT DE ROMA.

EPÍSTOLA D' UN PELEGRÍ QUE VA DEIXAR ESCAPAR LO TREM.

Estimada Serafina:
No t' fassi extrany si t' esrich en lloc de venir à abrassarte: estich baldat y cruixit, y avants de retornà al poble, un manascal compassiu que m' ha dat una mirada, m' ha indicat qu' era precis está à Barcelona uns días ben tapadet dins del llit, fentme fer fregas ab àrnica y unguent d' *estacamaqui*.
—Ay, —erafina preciosa!
¡Si sabias los fatichs que hi passat en questa Italia!
¡Si sabias los suspirs que hi llenusat en quinze días! Lo desgraciat demati que haviam de tornà à Espanya, vareig fer tart al carril, y al marxar la comitiva van deixar-me sol aquí; mes veyst que encara entravan nous remats de pelegrins. vaig pensar: Ja que m' hi trobo, m' hi quedo. En compte de sis, m' hi estaré vuit ó deu días: aixís podré veure l' fi d' aquesta solemne festa y me n' niré més tranquil.

Los pelegrins qu' arribavan eran francesos: uns xichs molt sapats y molt alegres y bastant ben provehits. Ab tot y no entèndreis gots, vaig barrejarm hi entre mitj, assistint altra vegada als xibarris y convits ab que 'ls obsequiava l' clero; vam voltar, com bons amichs, per aquells carrers y plassas; vam tornà à ser henehits à la iglesia de Sant Pere, y anava tot fins aquí del millor modo possible, quan per entre 'ls pelegrins algú va escampar la idea de visitar tots units lo panteón de n' Vittorio, lo rey que, segons se diu, va apoderarse de Roma fentse amo d' aquest país.

—*Au panteón!*... —*allons!*—deyan los francesos. —*Au!* vaig dir: lo que convé es veure cosas, i en marxa tots cap allí! Entrém dintre del recinto... y al punt uns quants pelegrins comensan à dir paraulas y à fer gestos ofensius. L' un escup sobre la tomba; l' altre s' acosta y escriu coses lletjas en un llibre qui' està allí obert dia y nit; aquest crida com un diable; aquell... en fi, no ho vull dir, perque al pensarlo 'remolo. Entre mitj d' aquell bullit, uns soldats davan guardia fan senyal d' anà à embestir, la gent del carrer s' atura,

nosaltres sortim fugint, lo poble 'ns corra al darrera, se senten crits y més crits de *vagabondo!*... *poltron!*... *porcino!*... y renechs aixís, y perseguits com à llebras, y aguantant aquí y allí tot una pluja de tronxos, vam arribà als nostres nius, plens de pols, sense catxutra, aplastats y descusits.

Gracias à un senyor canonge, l' endemà à dos quarts de sis vaig poguer sortir de Roma, blau per fora y trist per dins, y jurant may més tornar-hi, aquí m' tens y aquí t' escriu un pelegrí que ja s' cansa de tant passà l' pelegrí. y es sempre l' t'eu fideli sim y constant: —Ximplici Llins.

—Per la copia:—

C. GUMÀ.

SANT COLÓN.

QUEST cop sí que sembla que no son veus volàtis: la noticia va resultant certa y positiva.

Tractan de fer sant à Cristòfol Colón.

Las nacions civilisadas ho arreglan d' aquesta manera. Mentre un es viu, l' atracan d' insults y de llenya; pero al ser mort li aixecan una pila d' estàtuas, li combinan un centenari ab coros y fochs artificials y després lo fan sant y l' posan al calendari.

A Roma 'ls que cuidan d' aquestas *mecàniques*, diu que fa días que traballan 'ls han buscitat los antecedents del senyor Cristòfol Colón y s' ha posat en clar qu' era un genovés, major d' edat, viudo y ab familia que va descobrir l' Amèrica, rega antia à Espanya, en pago de lo qual los espanyols li van inflar la cara y van ferli una infinitat de perreras.

A conseqüència de tot això y tenint en compte que d' Amèrica 'ns vé l' tabaco, l' café, l' còcos y las unsas mexicanas, la congregació dels cànons ha determinat fer sant al aplaudit y celebrat marinero genovés.

No se sab è horas d' ara en quina fetxa s' publicarà l' decret; pero que la cosa s' realitzarà es tan segur, que ja hi ha escultors que traballan de nit y de dia fent una barriscada de Sants Colòns, de tots preus y midas, vestits de sant y ab trajo de marinier y ab escaparata y sense.

Entre les beatas de classe ordinaria, la novedat no ha produhit gayre bon efecte.

—Ja ho sab Mònica, lo que hi ha? —diu una d' elles à un' altra del gremi: —van à fer sant à Colón.

—Jesus, Maria, Joseph! —contesta esgarrifada, com si hagués sentit una expressió lletja. —¿Qui era aquest Colón? —no era pas cap pare missioner?

—Càl... Tinch entés qu' era un senyor que, després d' un qu'ebro de bo'sa, va fugir à Amèrica à fer fortuna.

—Y l' declaran sant!... —R'yna Pura! —Digui que aviat una no sabrà à qui'n sant encomanar-se!

Las persones senzillas y bén intencionadas acceptan la innovació de més bon grat.

—Sembla —diu un que sol parlar ab bastanta finura— sembla que van à canonizar à Cristòfol Colón.

—Ay pobret! —qué ha fet l' infelit perque hajan de maltractar d' aquesta manera?

—Canonizar, vol dir nombrarlo sant.

—Ah! Això ja es més enraonat. Me 'n alegra per ell y per la sèva família, si es qu' encare n' hi queia.

Per lo que respecta à las nacions europeas y americanas, la noticia, apart de la natural satisfacció que ha causat, no ha fet allò que s' diu gran impressió.

Pero à Espanya y especialment à Barcelona, la canonizació del navegant genovés amenassa produhirnos una perturbació estupenda.

Desde luego ja podém comensar à cambiar lo nom del passeig de Colón: es massa familiaritat per un subjecte que té l' tractament de *sant*. Seria lo mateix que si de la plaza de Sant Jaume n' diguessim «plassa de n' Jaume», à secas.

Lo menos, lo menos que podém fer es completar lo títul actual y dirne «passeig de Sant Colón.»

Y del seu monument, què 'n faré?

—Lo tirarem à terra perque 'ls demés sants no s' agravien, ja que de deixarlo en peu, Sant Colón serà l' únic que tindrà monument públich?

La veritat, ns costa tants diners—encare que de cert no sabém quants—que dol l' ànima haver de destruir aquel be de D'au de ferro y pedra picada.

Una persona molt piadosa, que cada any fa pessebre y té bastant dibuix, parava l' altre dia del assumptu y dojava un plan molt ingenios per salvar la dificultat

—Lo primer que s' ha de fer—deya—es colocar una corona à la figura de Sant Colón; després poden suprimir 'ls leòns y substituirlos ab àngels y luego penjant al rededor de la columna unas quantas llàntias, te vosté l' monument convertit en una capelleta, molt punxaguda, es veritat, pero no per això menos cristiana!

Suposo que quan siga hora, d' un modo ó altre tots los conflictes que Sant Colón ocasioni à la terra s' arreglarán pacíficament

—Lo que no crech que s' arregli ab tanta facilitat es la complicació que la entrada de Sant Colón portarà à la cort celestia!

—Qué succeirà quan ell s' instal·li al cel?

—Sant Pere es home de mar, Sant Colón es home de mar.

—Lo ditxo ho diu: No hi ha pitjor enemic que l' del mateix ofici...

—Me sembla que al cel va à passarhi alguna cosa.

FANTASTICH.

Los frares de Consuegra, que per haver enterrat alguns morts van ser objecte de tan grans elogis, ara s'egan à assistir als mol·lissims mals qu' en aquell punt existeixen, a pretext d' estar sumament ocupats en lo reparto de robes que arriban allí de tot arreu.

Los frares obran com à bons frares: practican las obras de misericordia. Després d' enterrar als morts vesteixen al desnú, en lo qual emplean un exquisit cuidado, sobre tot si 'ls necessitats de roba pertanyen al sexo femení.

En mitj de tantas desditxas es cosa que molt alegria pendre midas de las mitjas de las noyas de Consuegra.

Creurian que la noticia del descubriment de aquella tremenda conspiració de la setmana passada, va causar-mos tremo ins qu' encare 'm duran?

Allò de que 'ls conjurats pensavan obrir las portas de la presó, va posarme 'ls cabells de punta.

Y allò altre de que l' capitá Ariza ja tenia los nombraments firmats, repartint turró entre 'ls que l' ajudessin, va deixarme espantat.

Lo únic que no comprench es com han posat en llibertat à aquell apotecari del carrer del Hospital.

—¡Oh! aquest es innocent—diuen.

—Innocent un home que té tota la casa plena de veneno?... No m' ho faran creure.

Perque vejin si la cosa anava seria, tingan en compte que un dels presos, ell sol capitanejava *trescents homes*.

M' refereixo al Sr. Trescents.

Leónidas, ab trescents espartans, va defensar lo pas de las Termópiles. Trescents homes decidits bastan pera la revolució à Espanya.

En vista de tots aquests datos gaudi no tremola?

Datos sobre 'ls beneficis alcansats per la companyia del Nort, en l' any de gracia (ó de desgracia) de 1887: Recaudat en tots concepcions: 178 milions de pessetas. Gastos: 78 milions.

Beneficis: 100 milions justos y cabals.

Quina ganga pels *accionistas*! En cambi, dels *passionistas*, ó siga dels que prenen mal, ningú se 'n recorda.

Un telegramma de Xina diu lo següent:

«China ha indemnizado à los jesuitas por los recientes motines, concediéndoles una vasta extensión de terreno.»

No en va diu lo conegut refrà:

—Jesuita y le ahorcas? Su cuenta le tendrá.

Enviat pels correus:

LA MORT DE BOULANGER.

«Portat de una passió desesperada, sentintse anonadat, caducà com vell, s' ha clavat una bala en lo cervell al davant de la tomba de sa *zymada*.»

—Era la propia esposa. Cassimiro?—

preguntà la Tuyetas al marit.

—No, Tuyas, no: ¿no sabs que ja t' hi dit que ningú per sa esposa 's clava un tiro?

C. C.

Diu un telegramma:

«S' ignora a punt fixo quina será l' actitud del senyor Silvela, una vegada haja reingressat en lo partit conservador lo Sr. Romero Robledo.»

—Que s' ignora quina será en aquest cas l' actitud de 'n Silvela?... Jo ho sé.

Lo Sr. Silvela 's quedará busant.

Lo príncep de Nàpols, heréu de la corona de Italia, està tent un viaje per Dinamarca.

Compenhague se li donà un dinar d' honor en la embaxada de Italia. Una orquesta estava amagada darrera de uns arbustos, y al ferli senyal de que toqués, en lloc d' entonar la marxa real italiana, per una equivocació del director, que inadvertidament havia canviat los papers dels músics, aquest romperen à tocar la *Marsellesa*.

Calcú is l' efecte que l' himne republicà produí en l' hereu de una corona com la de Itàlia, aliada avuy ab Alemanya!

Però, prengui paciencia, y calculi que la inspirada *Marsellesa* no es més, al cap-de-vall, que un petit anticipo.

Al anarse'n en Despujol á desempenyar la capitania general de Filipinas, celebrá una conferencia ab en Cánovas y l' Azcarraga, 'ls quals li donaren las degudas instruccions.

A la conferencia deixá de assistirhi 'l minstre de Ultramar.

—Sr. Fabié—va observarli un amich—ja ho veu: no 'l tenen per res.

—S' equivoca—va respondre l' ex apotecari—'m tenen per cobrar la nomina, qu' es lo principal.

A n' en Miquelet, fill segón del héroe de Sagunto, ab motiu de casar-e un de aquests dies, lo govern li conce deix un títul nobiliari ab la grandesa d' Espanya.

En cambi, 'l seu pare no es noble, ni gran d' Espanya. Significa aixó, per ventura, que 's necessita més valor y més heroisme avuy dia per casarse, que per portar á cap l' empresa restauradora de Sagunto?

L' arcalde de Sant Andréu de Palomar se diu Marimon.

¿Mar y Mon?

Ara 's comprén que tinga tantas infuslas.

No obstant, la Mar y l' Mon, en forma de Mapa-mundi, caben en un tres de paper tan petit, com lo qu' es necessari per exténdreli la cessantia d' arcalde de real ordre.

Tant més quan ni en tot lo Mar ni en tot lo Mon, se trobará un altre arcalde més tossut, més pretencios y que rebi més xascos del Ajuntament que presideix.

En Sagasta ha visitat Logronyo, contemplant de passada l' estàtua que 'ls seus paisans li han erigit.

Erigir una estàtua a un mort, pot passar. Ara, erigirla á un viu, es una cosa que fa riure.

Mes no se sab encare
si en Sagasta 's va riure de la estàtua
ó bé si pel contrari
se va riure la estàtua de 'n Sagasta.

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NUMERO.

1. XARADA.—Ca-de-na.
2. SINONIMIA.—Campana.

3. TRENCÀ-CLOSCAS.—Santa Coloma de Farnès.

4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Serafí.

5. GEROGLIFIC.—Per deu céntims, un pá petit.

Han enviat totes las solucions los ciutadans Pep Galleda y Un Carnicer de Vilafranca; n' han enviadas 4, Passarell Marsench y Cintet Barrera y Cargol; 3. Un de Almoster. Pep Cigrany y Un Barrabás; 2, J. Giné (a) Hereu de casa y A. Serra (a) Esparbech, y 1 no més, D. Delgado.

XARADA.

CANTARS-BILINGÜES.

Vull comprarle al tres-segona,
una sombrilla ben caya...
para que el sol no te quite
la hermosura de la cara.

—M dius tres-una girada,
shont t' estás, Burgundófora?
ahora no, no lo sé.
asi como antes... tampoco.

—No 'm tractis de quart-hú inversa,
sino 'm farás enfadar...
pues, mujer, aunque lo sea,
no me lo hagas recordar.

—Una finca possebeixo
en un punt de quart-tres-quarta,
donde iré á vivir por no
ver de mi suegra la cara.

—A la Tot vegí que anava
per casarte, molt contenta...
cuatro-tres me gusta niño;
«nunca es tarde cuando llega».

DOMINGO BARTRINANGA.

ANAGRAMA.

Venint de Tot l' altre dia,
jo y 'l meu amich Cabot,
de la gran pluja que queya,
nos varem omplir de tot.

J. T. (UN BELLUGUET.)

TRENCA-CLOSCAS.

ADELA ROCA Y PROBATON.

Formar ab aquest nom lo títol de una aplaudida sarsuela castellana.

FUMET I.

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que anantli trayent una lletra del davant donga 'l següents resultats: 1.º En los arbres—2.º Animals.—3.º Un fet.—4.º Una carta.—5.º Consonant. J. Coca y Coca.

GEROGLIFIC.

CCCCC

C

IMS

FAN

PPPPP

IIIIII

UN QUE HA CAMBIAT DE NOM.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Macari Shcirelog, J. Lledalna, J. Llanut, Rogerio Ir., A. Patieja, Joan Via, P. Colomé, Casa Brenas, J. F. D., Joseph Pujadas, Joan Giné, J. T. Vilà, M. Júster de G., J. Aran y Gaya, J. Martí (a) Passarell, Kap Kur, Descendent dels Almogavars.—Lo que 'ns envian aquesta setmana no fa per casa.

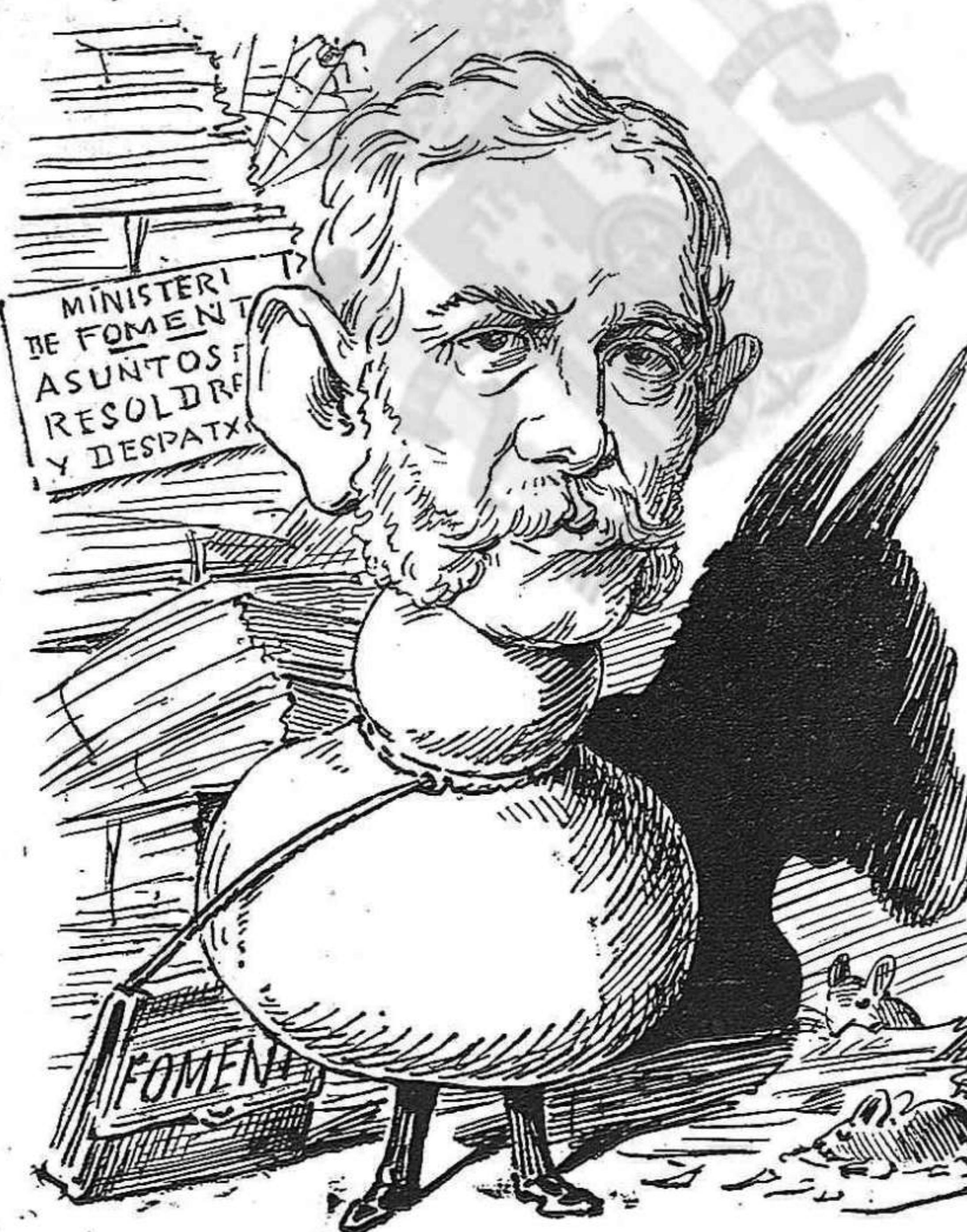
Ciutadans Cintet Barrera y Cargol, Pep Galleda, J. Llopard y B., Lort Simon, Dos còmics tronats Passarell Marsench, Joan Mallol, Mayet, Mr. Eugon, y Prim:—Publicarem alguna cosa de lo que 'ns envien.

Ciutada B. Pacu Mir: Dels treballs que 'ns remet 'ns aprofitarem un.—D. Delgado: Es bastant fluyel.—M. Trill: Francament, ho trobem molt manso. M. Bonaposta: Va bé.—J. Piquer y Piera: En efecte, les hem buscades y no les trobem. Tal vegada les haurém publicades. ¿No podrà enviar-nos alguna cosa per l' Almanach?—J. Abril Virgili: De lo que 'ns envia la Brosta es lo que 'ns va més bé.—R. Soler: Ab tot lo respecte al difunt, los versos no van per ser publicats.—Ll. Valero Calvo: No ho tenim present.—V. Cots Samón: Va bastant bé.—D. Manicunto: Ha de tenir una mica de paciencia. Lo de aquesta setmana no va.—P. S. Pon: Publicarem dos acudits.—F. de Tal: Rebuda y aceptada.—R. Juncosa: De tot lo que 'ns envia no 'ns conve res.—J. Carbó: Aprofitarem dos acudits: l' article es més propi pels calendaris dels pages de Sant Isidro que per l' Esquella y la poesia fluyreja.—Japet de l' orga: Van bé.—Amadeoc: Lo mateix li dihem.—Just Aleix: Gracias per l' article.—T. Doys: Queda acap'tat lo sonet.—E. Vilaret: Idem, idem.—J. Staramsa: Idem y la poesia.—L. Landus: Mirarem de ferho.—J. Roig Cordomí: Son fluyxas.—F. Ferré: Es molt manso.—T. T. T.: N' aprofitarem alguns.—J. Mercadé Martí: Los pensaments com a serios son massa superficiais.—J. Aladern: Va bé.—A. Canps y Cortés: Los versos que 'ns envia floralejan massa: remeti un' altra cosa més apropiada.—Dolors Mont: Esta bé.—Lluís Salvador: Idem, idem.—M. Gardi Ferrer: Aprèfitarem un epigrama: la titulada: *La fresa*; haura de arregliar-se.—J. Duran Mayol: Es llach y difús.—R. del R.: N' ha prou bé.—Gesius II: Acéptem la *Dolora*—E. N. y C.: ¿No l' havia enviat ja aquest sonet?—Joseph Molas: Los versos van bé.—Joséph C. Ventura: Queda aceptada.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso. Arch del Teatre. 21 - 22.

LLANA OFICIAL Y LLANA NATURAL.

Es un ministre carbassa
lo Sr. Santos Is-asa.

Sortida de un nou remat
cap é dalt de Montserrat.